

irányult, mert értesülése szerint a város színház építését határozta el. A hír igaz is volt. A régi curiális házat lebontták, diszes, új tanácsházat építettek, melynek emeletére bál és játékszin céljait szolgáló termet terveztek. Amikor Kelemen László érdeklődött, még javában építkeztek, s ha Szegedre akarta hozni a társulatot, más alkalmas helyiséget kellett e célra keresni. Szegeden tett látogatásakor meg is találta az alkalmas helyet, Felsővároson, a volt Szent György templomot, melyet akkor már profanizáltak és termények elraktározására használtak. Így lett a templomból színház és így szokott lassankint ahhoz a közönség, hogy a szinpad ne (a Fekete sas és Egyszarvú) kocsmában legyen, hanem más arra alkalmas helyen. Az igaz, hogy a templom ily felhasználása miatt a püspök és a tanács között háborúság ütött ki, de csakhamar megbékültek egymással. Kelemen László társulata 1800 május 6-án tartotta első előadását, melyen a „Tutorság alól felszabadult ifjú” című ismeretlen 3 felvonásos vigjátékot mutatták be. Az első magyar évad mindössze egy rövid hónapig tartott s a társulat innen Kecskemétre ment. A városházi színtermet még az év november 25-én avatták fel ünnepélyesen, — de színészek nélkül. A tanács vállalkozónak adta bérbe a városházán lévő nyilvános szórakozóhelyet, de a jelenlévő Kelemen László indítványára a bérleti szerződésbe foglalták a magyar színészet védelmét, elsőséget biztosítva a német színészekkel szemben. Kelemen azonban nem került vissza szintársulatával. A következő magyar színésztársaság 1803-ban került Szegedre, amikor a jeles tollú Vedres István városi mérnök meghívása folytán Wesselényi Miklós báró a kolozsvári szintársulatot küldte ide, Erny Mihály vezetése alatt. E társulat három év mulva ismét felkereste a várost, amikor a tanács megelégedését azzal fejezte ki, hogy a szintársulatnak ajándékozta az időközben készített színházi felszereléseket. Ernyiek kebeléből Pesten új társulat alakult, mely 1808-ban Szegeden is tartott néhány előadást.

4. Vándortársulatok kora. Hosszú ideig ismét nem volt Szegednek magyar színészete, végre 1816-ban Lángh Ádám János, aki már Kelemen László társulatának is tagja volt, mint igazgató idevezette színészeit s játszottak közmegegyezésre, a városi színteremben. 1817-ben Abday Sándor igazgató keresi fel a várost, majd ismét öt évi szünet következik. 1823-ban Wandza Mihály színgazgató és festőművész csapata játszik Szegeden. Működésével bezárul egy kor, hogy helyet adjon a magyar színészet térhódítását szolgáló eszmének.

5. A német színészet megbuktatása. A szegedi színészet új fejezete Déryné és a kolozsvári szintársulat 1827. évi játékaival kezdődik. A közönség rendkívül módon megszerette a nagy művésznőt, s tőle telhetőleg pártolta a színészetet. Déryné sógora, Kilényi Dávid, mint igazgató 1828-ban működik először Szegeden s a szép fejlődésnek indult színészpártolást ki is használhatta volna, ha a ragályos járványok és az árvízveszedelem, melyek folytán ismét kényszerű szünet következett, nem keresztezik terveit. Az idők jobbsorsra fordulása után azonban nem ő az első igazgató, hanem 1832-ben a már ismert Abday Sándor. Abday igazgatásától kezdve minden évben volt Szegeden színészet s bár még elolvasni is fáradságos az igazgatók hosszú névsorát, mégis áldozunk emléküknél és szenteljünk néhány percet a kultúra apostolainak.

1833-34. Kilényi Dávid jól szervezett társulata keresi fel két ízben is a várost, a jövőre vonatkozó tervei azonban messze vezérlik azzal a jeles csapattal, mely már 1837-ben mint a Nenzeti Színház gárdája ad irányító lökést a magyar színészetnek.

1835-ben Balla Károly és Pály Elek,

1836-37-ben pedig ismét Abday Sándor igazgató látogatja a várost. A tanácsot teljesen áthatja a magyar színészet szent ügye s tetemes összegeket ajánl fel a Pesten építendő Nemzeti Színház céljaira. A város közönsége hasonlóképpen lelkesen fáradozik a szegedi színészet fenntartásán és a kaszinó bérletek gyűjtésével teszi lehetővé a na-